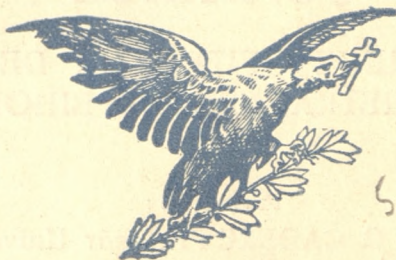

493310

UNIUNEA OFIȚERILOR DE REZERVĂ
SECȚIA BIHOR

BULETINUL No. 4.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CONȚINUTUL:

OMAGIU REGELUI FERDINĂND I.

Articole semnate de D nii: General Virgil Economu, comandantul Diviziei 17-a Infanterie. — Iulian Peter, Inspector general administrativ. — Victor G. Cadere, Profesor universitar.

PAGINA FOȘTILOR LUPTĂTORI

Legiunea Britanică de Colonel George Crosfield, Președintele Legiunii Britanice — Asociația națională a combatanților Italieni de Comn. A. Zilli, Secretarul general al A. N. C. — Congresul FIDAC din 1927 la Londra — Pensioanele militare. — Soarta invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu. — Impropietărirea cu locuri de casă în Oradea de V. Stănescu.

PAGINA CAVALERIEI

Istoricul Regimentului 5 de Roșiori „Impăratul Nicolae al II-lea de Lt. Dumitrescu N.

INFORMAȚIUNI

COMITETUL

SECȚIEI UNIUNEI OFIȚERILOR DE REZERVĂ ȘI RETRAGERE DIN BIHOR

Președinte :

VICTOR G. CADERE Profesor Universitar

Vice-Președinți :

IULIAN PETER Inspector General Administrativ
IOSIF STOIANOVICI Inginer C. F. — Oradea

Casier :

IOAN I. BARNAS Procurist de bancă

Secretar :

GHEORGHE CĂPITANU funcționar la Prefectura Județului

Cenzori :

GHEORGHE LUPANCEA Directorul Băncii Generale
CONSTANTIN URBEANU Administrator Financiar
Dr. NICOLAE TATU Consilier Comunal

Membri în Comitet :

BOGDAN IONESCU Profesor Universitar; **Căpitan VA-**
SILE ȘIMON; **N. FELDURIAN** prim-notar; **ȘTEFAN POP**
funcționar de bancă; **MAXIMILIAN LASLĂU** funcționar
la Primărie; **VICTOR STANESCU** grefier la Curtea
de Apel; **MARIN CHIOVEANU** ziarist.

UNIUNEA OFIȚERILOR DE REZERVĂ
SECȚIA BIHOR

BULETINUL No. 4.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SEDIUL SECȚIEI UNIUNEA OFIȚERILOR DE REZERVĂ BIHOR
LA CERCUL MILITAR-CIVIL, CALEA REGELE FERDINAND

1927
TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ SOCIETATE ANONIMA
ORADEA

CEL·DIN·URMĂ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

·SALUT!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FERDINAND I.

Inercând a reaminti faptele Regelui Ferdinand I — Cel Mare și Sfânt — și pentru a putea înțelege pe deplin frumuseța domniei sale, vom începe prin a arunca o privire asupra fericitei sale copilării, adică asupra anilor când în sufletul său s'au săpat formele, în cari trebuia să se desvolte omul de mai târziu.

Regele Ferdinand s'a născut la 24 August 1865 în castelul din Sigmaringen, veche casă feodală, înălțată pe o colină în mijlocul burgului cu acelaș nume; pitoreasca sa așezare nu-i răpește nimic din măreția sa seculară... Incins de brăul cristalin și vorbitor al Dunărei, Castelul din Sigmaringen se înalță mândru și inaccesibil.... Poarta sa de intrare, la capătul unui urcuș repede, este strânsă între ziduri groase, cari strejuesc cuibul unei familii, care de mai bine de o mie de ani s'a exercitat la conducerea oamenilor și la comanda cu onoare a armatelor.

În fața Castelului, pe malul opus al Dunărei, se înalță foasta cazarmă a trupelor ce comandau Hohenzollernii, astăzi mănăstire franciscană... Pentru cine l'a vizitat, castelul din Sigmaringen oferă acest nobil amestec de austeritate și de rafinat gust artistic, peste care se așterne calmul unei liniștite reverii religioase, înscrisă în deviza din ecusonul casei de Hohenzollern: „Nihil sine deo“.

Regele Ferdinand era nepotul Regelui Carol I, fiu al Principelui Leopold de Hohenzollern de Sigmaringen și al Principesei Antonia de Portugalia sora regelui Predo; prin strămoșii săi avea și sânge francez din Murat și Beauharnais.

Dela tatăl său, principele Ferdinand moșteni acel simț al disciplinei și al datoriei, care nu l'a părăsit nici odată.

Credința sa religioasă, bunățatea și distincțiunea ținutei sale, precum și înclinările artistice le avea dela mama sa; Principesa Antonia fusese de o rară frumuseță, adânc pătrunsă de sentimente religioase și artistice, pe cari le-a infiltrat în sufletele copiilor ei.

Principele Ferdinand crescuseră într'o disciplină severă; părinții lui spuneau adesea ori că nu este suficient pentru ca cineva să se

nască principe, ci mai trebuie o cultură serioasă pe lângă educația din sânul familiei. Și la toate probele, timidul și modestul Principe a întrecut așteptările și pretutindeni, în școală, între camarazii lui din armată cași între colegii săi studenți, el a lăsat amintirea sîrguinței și a caracterului său prietenos și simplu.

Împreună cu părintele său, el vizitează în două rânduri viața sa Patrie, de care se simți — după cum el însuși declară, atras în mod cu totul puternic și inexplicabil, astfel că, atunci când succesiunea Tronului României se oferă lui, el acceptă cu hotărâre și bucurie această misiune și în anul 1889, în vîrstă de 24 de ani, deveni Principe al României.

Viața sa de Principe moștenitor a consacrat-o mai întâi armatei, în care vedea singurul razem real în caz de primejdie; apoi o mare parte din timpul său l'a petrecut la Academia Română, în studierea trecutului Românilor, pentru a căror istorie avea un cult pasionat.

A știut să câștige împreună cu Principesa Maria soția sa toate simpatiile Patriei sale adoptive și acest sentiment de dragoste s'a manifestat în mod înduioșător cu ocazia unei grele boale de care fusese atins.

* * *

În anul 1914, — la 28 Septembrie, în urma morții Regelui Carol, depune jurămîntul de Rege, declarînd: „*Sunt hotărât ca bun Român și Rege să închin o muncă fără preget Țării mele*“, jurămînt pe care l'a ținut și l'a îndeplinit cu cea mai mare sfințenie.

Din această clipă viața Regelui Ferdinand se împletește nedespărțit cu însăși viața națiunii române în epoca ei cea mai extraordinară; rar a fost vre-o domnie, mai furtunoasă, mai zburcumată, mai eroică și mai plină de roade ca scurta domnie a acestui Mare Rege; și nu cunosc exemplu, în care învingerea de sine să fi fost mai dramatică și mai totală, ca în cazul Regelui Ferdinand I.

Cînd — în consiliul de coroană, în care s'a hotărât intrarea în războiu, un om politic din opoziție a spus că Hohenzollernii nu sunt învinși niciodată, primi din partea Regelui următorul răspuns: „Eu am învins unul“; astfel în mod public el punea capăt unei lungi și nobile lupte interioare, de pe urma căreia aspirațiile Regelui și ale Poporului său deveneau una și aceeași pasiune spre victorie.

Intuiția genială a Regelui ghicise deja unde avea să sune clopotul înaripat al victoriei finale, și cu toată credința, Ferdinand I păși cu armata sa în rândurile armatelor aliate.

Prin câte momente grele însă au trecut de atunci și Regele și Poporul! Retragerea și iarna cumplită a anului 1917... revoluția rusă, pacea sinistă delă București... în toate aceste momente de restriște când multă lume își pierduse orice nădejde, un om nu și-a pierdut nici o clipă încrederea și credința: Regele Ferdinand I, spre care se îndreptau cu desnădejde toate privirile. Și, rând pe rând au venit după furtună zilele de glorie și de mulțumire: unele chiar în cele mai tragice zile — Așa a fost unirea Basarabiei în primăvara anului 1918; urmează apoi zdrobirea păcei delă București pe care Regele Ferdinand a refuzat constant să o semneze, și reintrarea armatei române în activitate. Vin apoi rând pe rând sub sceptrul regal, la Patria mamă, provinciile surori — Bucovina și Ardealul cu Bănatul și Ținuturile ungurene.

Pacea delă Trianon și convenția relativ la Basarabia a pus definitiv în cadrele istoriei o Românie nouă și mărită.

Pe lângă fixarea nouilor hotare a Patriei sale, Regele Ferdinand mai are — singur dintre aliați — satisfacția de a fi intrat și cucerit cu armata sa o capitală a unei țări dușmane!

Pe cât de mare a fost Regele Ferdinand în această grea și unică împrejurare a războiului mondial, pe atât de înțelept a fost în rezolvarea problemelor interioare. Lui i se spune doar — și cu drept cuvânt, — că a fost *Regele țărănilor*. Lui i se datorește primul îmbold decisiv în hotărîrea de a împrăști țărăniimea —; la 22 Martie 1917 promite oștaşilor săi pământ, iar după votarea legii constituționale, la 30 Martie 1918 scrie administratorului domeniilor Coroanei să „pună de îndată pe foștii lupțători în folosința pământurilor ce li se cuvin“ de pe domeniile regale. — Cât de mult ținea Regele Ferdinand la reforma agrară, se poate vedea și din aceea că El numește această reformă „ca cea mai frumoasă podoabă a domniei Sale“.

Regele Ferdinand a fost un pasionat și adânc cunoscător al trecutului românesc. — Citea și descifra singur vechi inscripții în chirilice, slavone și grecești găsite prin mânăstiri uitate. Era un iubitor al limbei vechi și al cronicarilor, despre cari spunea între altele: „Cu deosebire Neculcea m'a fermecat, cu limba-i curată, cu stil împodobit, cu icoane pipăite și cu așa de sănă-

toase povești. Cele patruzeci și două de cuvinte — cum le numește el — dela începutul cronicei sale sunt ca o galerie de cadre mici — dar cu măiestrie zugrăvite, pe care ochiul nu se mai poate sătura privind-le. Câte chipuri vii, fapte, legende, cugetări înțelepte în fiecare din ele!

Cultura neamului românesc l'a interesat întotdeauna în deaproape; iată cum vedea El rolul actual al institutelor de cultură: „Azi când idealul românesc s'a îndeplinit, rolul Academiei române nu a încetat; tot ei îi rămâne cea mai mare parte a sarcinei de a lucra la desăvârșirea, la consolidarea acestei întregiri a neamului, prin unificarea culturii românești, prin înlăturarea diversităților de gândire, ce dominațiunile streine au împus elementelor românești de sub stăpânirea lor, spre a le stăpâni mai cu înlesnire“.

Prezidează deschiderea Universităților din Cluj și din Cernăuți, precum și înființarea institutului politehnic din Timișoara — Se scoboară în mijlocul tinerimei universitare, pe care o îndeamnă cu sfaturi blânde și părințești la muncă serioasă, ca pe unii ce vor da pe conducătorii de mâine ai Țării.

Pretutindeni vedem apărând pe Rege, ori unde este chestiune de un interes vital al națiunii. — Și în misiunea sa permanentă de veghetor la mărirea și întărirea Patriei, Regele Ferdinand a pus întotdeauna o pasiune caldă și o bunătate fără de margini!

* * *

Se zice că împrejurările fac pe oameni — Ei bine, nu. — Nimic n'ar fi putut schimba împrejurările, dacă sufletul omului, al Regelui n'ar fi fost străbătut de acea invincibilă și puternică comandă interioară care este caracteristica oamenilor mari...

Imprejurările au folosit numai ca să descoperim ceea ce a fost de esență divină în om... In altfel ne apărea Principele de Coroană Ferdinand când n'avea libertatea și ocazia de a exterioriza în măsura cuvenită înaltele sale calități și cu totul altfel pare Regele Ferdinand, deși a fost unul și acelaș om!

Ferdinand I a avut o singură mare pasiune: acea — de altfel atât de rară — de a-și face datoria până la capăt cu lealitate și demnitate și pentru îndeplinirea prin fapte a acestui postulat al vieții sale interioare, care-l asemănă cu cavalerii Sfântului *Grahl*, n'a ezitat de a se înfrâna în cele mai adânc înfipte sentimente umane!

Regina Maria scrie în această privință: „Regele meu nu se gândește niciodată la sine însuși și are cea mai formidabilă concepție despre datorie, ce am întâlnit vre-odată“.

Așa ne apare atunci când ia hotărîrea de a intra în războiu alături de aliați... Era în fața lui necunoscutul... numai intuiția sa superioară l-a călăuzit pentru a vedea de care parte se desprind destinele țării sale... O luptă intensă s'a dat în sufletul acestui om, care trebuia să rupă cu trecutul, cu tradiția sutelor de ani, cu amintirile copilăriei sale, cu țara care în tinerețe îl crescuse, pentru a urma cu toată convingerea calea plină de primejdii, pe care se angajă însăși existența neamului său adoptiv — El n'a esitat și în fața celor mai grele momente n'a pierdut credința în victoria finală!

El rămâne cel mai statornic și cel mai leal apărător al cauzei române și al cauzei aliate.

Față de misiunea generalului Berthelot, care părăsea țara în dureroasele vremuri ale tratativelor dela București, s'a purtat ca un cavaler, și față de amenințările dușmanilor n'ar fi esitat a trage din nou sabia și a muri de era nevoie — pentru a apăra pe oaspeții săi și ai Țării sale!

Regele Ferdinand a sfărâmat legături omenești, cari decid de soarta celor mai mulți muritori; el a trecut peste cea mai caldă pasiune a tinereței sale, pentru a rămânea mai departe la datoria și la misiunea sa.

Și ce poate fi mai dramatic, decât momentul acelei hotărâri supra-omenești, când s'a despărțit de primul său copil, pe care îl iubea cu cea mai profundă și mai duiosă iubire de părinte!

Zilele din urmă ale existenței sale au fost un calvar din cele mai dureroase; în afară de suferința fizică, sufletul lui nobil a fost îndurerat și neconsolat și din cauză că n'a reușit a calma meschinele certuri dintre oamenii frunțași ai țării, pe cari ar fi dorit să-i vadă conlucrând cu El spre cea mai mare glorie și înălțare a Patriei.

Și fie-mi îngăduit să adaug aici o amintire personală: Când în 1925 salutăm pe Regele Ferdinand I, la Paris în numele generației universitare care participase la războiu, răspunsul Său a fost: „Întoarceți-vă acum acasă, pentruca uniți în jurul Regelui, să contribuiți cu toții la întărirea Neamului și afirmarea Ideii Naționale“.

Viața Regelui Ferdinand este o pildă înălțătoare; *a fost un*

ostaș viteaz și fără reproș. El a condus țara și armata în trei războaie victorioase: campania din 1913 în Bulgaria, marele războiu de întregire din 1916—1918 și campania în Ungaria din 1919. — A fost un *om de stat* prevăzător, adânc cunoscător al caracterelor omenești, un profund iubitor al Patriei Sale, pe care la sfârșitul unei domnii scurte o lasă mărită, în cele mai cuprinse hotare pe cari le-a cunoscut istoria națională!

Am avut și în trecut voievozi mari... Mihai Viteazul a fost măreț în fulgerarea unui vis. Ștefan cel mare a fost epic în luptele sale contra dușmanilor creștinătăței; Ferdinand I, — pe lângă grandoarea unei domnii de epopee, — a avut în plus măreția unei drame interioare fără precedent!

În cele mai cumplite vijelii a găsit linia sa unitară de condusă în îndeplinirea datoriei și astfel se ridică în lumea divină a marilor caractere ale umanității; iar prin înfrângerea de sine și prin suferințele sale profund omenești s'a înălțat în rândul sfinților...

Atunci când perspectiva vremii va ridica pe **Om și Rege** în lumina cea adevărată, atunci se va înțelege mai bine, de ce, când a intrat cu Regina Maria, pentru întâia oară în Ardealul desrobii, poporul acesta subjugat și nedreptățit s'a închinat lui pe câmpia dela Turda, și în cortegiile dela Sibiu și Alba Iulia ca unui adevărat Mântuitor...

Această adorație populară pornită din cel mai profund sentiment de recunoștință a unei rase întregi este poate cea mai deplină satisfacție ce i s'a dat pe pământ Regelui Ferdinand I.

Fie amintirea Lui, scumpă tuturor inimilor românești, în veci nemuritoare!

Victor G. Cadere.

Regele Ferdinand și Infanteria

În anul consacrării sale ca moștenitor al tronului României, Măria Sa Ferdinand Cel Mare — intră în oastea țării ca Sublocotenent de vânători.

Trei ani mai târziu, după terminarea studiilor, când vine și rămâne definitiv în țară este înaintat și repartizat ca Locotenent în Regimentul 3 de linie.

În Decembrie 1892 tânărul principe este Maior Comandant al Batalionului 1 Vânători.

La 8 Aprilie 1898 este General Comandant el Brig. 8 Infanterie.

Așa dar dela Sublocotenent la General, afară de o întrerupere de 3 ani cât a stat în Cavalerie, Neuitatul Suveran a trăit tot în mijlocul infanteriei pe care a iubit-o până la moarte.

Prin ea ne-a cunoscut virtuțile războinice, prin ea a cunoscut poporul românesc.

La o vârstă când sufletul educatorului vibrează mai mult, M. S. Regele Ferdinand a simțit între noi, din viața de toată ziua, în cazarmă, din vioișia neînfrânată la muncă, din duioșia cântecelor soldaților: dragostea caldă și curată, care leagă pe soldat de ofițer și pe toți laolaltă de Patria scumpă și de Tron.

Cine ar putea tăgădui puterea amintirilor și sentimentelor ce i-au sădit micii lui vânători și falnicii dorobanși pe cari în 1913 avea să-i comande în marșul triumfal peste Dunăre, — iar în 1917 alături de ei în tranșee pământul Moldovei, la porțile Mărăștilor și Mărășeștilor i-a fost dat să scrie, glorios, cu litere neperitoare din sângele lor, că năvala dușmană este definitiv țărnușă și că România este în același timp Patria sfântă și mormânt de veci pentru Rege și oaste, hotărâți să o apere până la unul, în pământul din triumful morței.

Din bucuria infanteriei Regele s'a bucurat, din durerile ei s'a amărât, în mijlocu-i a trăit ursita lacrimilor neamului, cu ea a pironit atât pe acei care-i ținteau inima la Mărășești, cât și pe acei cari, prieteni prefăcuți, ardeau satele și orașele în spatele frontului român din Moldova.

Atunci a auzit Vodă Ferdinand pe dorobanțul Ghiță al Sandei cântând :

„De e pace, de-i rășboiu -

„Regele e tot cu noi.

și a citit apoi scrisoarea lui Dogaru Ion din vânători :

„De luptat cât am luptat

„Regele m'a decorat

„O pușcă d-a mai rămas

„Regele cu ea a tras.

— Jertfa neprecupețită a celor care mureau cântând pentru Regele Jertfei, a răscolit nobilu-i suflet și într'un elan de nemărginită dragoste pentru ei, a hotărât să se împartă pământul eroilor, așezând prin aceasta temelile statului pe umerii cei mai neclintii și cei mai credincioși.

„Toată ziua strigăm ura

„De-am închis la dușmani gura ;

„Regele cel Bun, cel Sfânt

„Din belșug ne-a dat pământ.

— Tot infanteriei obidită de lăcrămi și durere i-a fost dat să primească cel din urmă semn impresionant de dragoste dela Regele mult iubit.

Când „Revista Infanteriei“ împlinind 50 de ani dela înființarea ei, și-a sărbătorit jubileul într'un chip demn de numele și activitatea Revistei, Comitetul de conducere, ca un semn de omagiu și recunoștință, a oferit M. S. Regelui Ferdinand, Inaltul Patron al Revistei, macheta în bronz a caporalului grenadier Mușat cel care pierzând în luptă brațul drept, n'a uitat că mai are pe celalt și viața de dăruit, Patriei și Regelui său.

Bronzul artistic, cristalizează în mod sublim îndârjirea bărbătească, sălbatică, a celui care cu dreapta sfârțicată de urgia focului, aruncă cu cealaltă grenade în vrăjmaș, până la moarte.

Deși în programul serbărei, ce ș'a desfășurat pentru slăvirea activității Revistei, au fost rânduite premii pentru trageri cu pușca, cu mitraliera și cu grenada, Regele Ferdinand a trimis darul său „Cupa Regelui Ferdinand“ celui mai bun aruncător de grenadă.

Marele Rege privind chipul viteazului Mușat, a simțit încă odată în suflet fiorul clipelor trecute și a înțeles cu incomparabilul său simț de realitate că el era expresiunea cea mai reușită a jertfei și a eroismului, a pildei pentru toți, cari vor să învețe cum se iubește și se apără Patria.

Gestul Regelui Ferdinand, el însuși un Mușat măret, constituie temelia pregătirii noastre de războiu și un cuvânt mai mult, ca să-l plângă și să nu-l uite cât vor trăi, toți dela vetrele lor, întregi sau ciunțiți, cât și cei care-i poartă cifrele sale mândre.

General V. ECONOMU.

Regele Ferdinand I.

și

Latinitatea mântuitoare.

Într'un precedent articol, apărut în No. 1 al Buletinului, am arătat în ce situație haotică se sbate civilizația actuală din lipsa de criterii morale și intelectuale universal admise. — Caracteristică a fost în această privință atitudinea intelectualilor germani după războiu, când s'a prăbușit credința lor despre o menire quasi divină a poporului german să „civilizeze“ (!) Europa cu forța. În fața falimentului pangermanismului, intelectualii germani au căutat alte idealuri și atunci am asistat la o încercare de reînviere a vechiului teutonism păgân. Repede însă vechea mitologie teutonă, s'a arătat insuficientă; bătrânul Odin era din cale afară de necioplit pentru germanii de azi și de atunci spiritul german a căutat în religiile aziatice o liniște pe care nu o mai găsesc nicăeri.

Pornit din Berlin, un val de aziatism străbate Europa; neobudismul, tagorismul, ghandismul, teosofia etc. sunt mult îmbrățișate de unele suflete europene dezorientate. Pontifi europeni ai aziatismului Hermann, Kaiserling și Romain Rolland cuceresc din ce în ce mai mulți adepți. Europa a cucerit Asia militărește și ca o revanșă Asia tinde a cuceri Europa moralicește.

„Este aci locul să ne întrebăm dacă civilizația europeană este atât de putredă încât să fie nevoie de adoptarea civilizației orientale, ba mai mult, noi ne întrebăm dacă influența aziatică este un progres?”

Pentru aceasta trebuie să ne silim să caracterizăm în câteva cuvinte ce este spiritul european și ce este spiritul aziatic.

Civilizația europeană actuală este moștenitoarea directă a civilizației greco-romane, adoptată de fiecare națiune potrivit geniului său. Această moștenire este sensibilă în științele juridice, fizice, matematice și mai cu seamă în filosofie. Antichitatea greco-romană ne-a impus o formă de gândire, a impus un

tipar obligatoriu, acela al logicei aristoteliciene, perfecționată de retorii romani. De acolo isvorăște mentalitatea raționalistă și armonios echilibrată a latinului, gustul pentru ideile precise și clare. Acest raționalism nu exclude un misticism moderat introdus de sofismul și apoi de creștinismul civilizat.

Aziatismul înseamnă din contră negațiunea puterii rațiunii, negațiunea oricărei limite, este apologia nedeslușitului, a infinitului, a inconsistenței.

În acest magna totul este posibil fiind înlăturate principiile de logică, de măsură și de limită.

Este o vagă contemplare a unei naturi hipertrofiată care înăbușă individul dezarmat, care tinde a se contopi într'un absolut universal (nirvana).

Unde această ideologie a condus popoarele aziatice, istoria secolelor trecute l-a arătat, pe când cultura europeană fiica culturai latine a cucerit lumea.

Deci să lăsăm la o parte formele confuze ale gândirii orientale internaționaliste și să ne reîntoarcem la lumina vie a esteticei latine naționaliste.

Reînvierea latinității este astăzi mai mult ca oricând o mișcare de apărare națională românească pentru noi cari suntem tocmai la limitele lumii europene.

Latinitatea, adică claritatea, rânduiala, eleganța ne obligă la stăpânire de sine, la acțiunile logice și eroice și chiar după stoici, cetățeanul își impune o disciplină voită conformă cu destinul patriei și năzuințele poporului. Iată de ce regele Ferdinand deși de rasă germanică, a fost un mare rege latin prin concepțiunea măreață, clară, armonioasă și stoică ce-a avut despre menirea sa de suveran.

IULIAN PETER.

Legiunea britanică

Suntem fericiți că, începând cu numărul de astăzi vom publica articole relativ la viața actuală a foștilor noștri camarazi aliați.

Dăm mai jos un prim articol datorit distinsului nostru camarad și prieten al României, Colonelul George Crosfield, președintele actual al Legiunii britanice.

Cu această ocazie salutăm pe camarazii noștri englezi, urând cea mai deplină prosperitate Legiunii britanice.

We are very pleased to publish from to day the firsts articles concerning the actual life of our allied camrades. This article is whrit by our distinguished camrade and friend of Roumania Colonel G. Crosfield the actual chairman of British Legion.

At this occasion we congralate our british camrades to their organisation, hoping the greatest prosperity to the British Legion.

Legiunea britanică s'a format în 1921 din organizațiile mai importante de foști luptători. Alteța Sa Regală Principele de Wales a primit — grațios — să patroneze organizația, și F. Mareșalul *Earl Haig* a fost ales și a rămas președinte. D-l T. F. *Lister* — fost sergent — deveni președinte activ, iar Lt-Colonelul G. R. *Crosfield* vice-președinte; Casier-onorar fu ales maiorul invalid I. *Brunel Cohen*, deputat, un foarte brav soldat, care din nefericire avu amândouă picioarele amputate de sus, ca consecință a rănilor multiple căpătate în războiu.

Scopurile acestei organizații sunt arătate în „*The Royal Charter*” după cum urmează:

„*Legiunea trebuie să existe pentru ca să perpetueze în viața civilă a Imperiului și a lumii, principiile după cari s'a condus națiunea în marele războiu; pentru ca să înrădăcineze simțul lealității Statelor Coroanei și Națiunilor; să promoveze unirea între toate clasele; să facă juști pe deținătorii puterii; să asigure pacea și bunăvoința pe pământ; să salvgardeze și să transmită posterității principiile justiției, păcii și democrației; să consacre și să sanctifice camaraderia noastră și devotamentul pentru serviciul mutual și reciprocă ajutorare*”.

Legiunea a adus la îndeplinire mai multe opere în — comparativ — scurta sa viață. Ea are inițiativa instituirii „*Poppy Day*“ (zilei floarei de mac) la 11

Colonelul GEORGE CROSFIELD

Președintele Legiunii Britanice — Președinte de onoare al FIDAC-ului — unul dintre cei mai briați ofițeri ai armatei engleze, care a făcut războiul în Flandra — Este invalid de războiu și un activ sprijinitor al mișcării foștilor luptători. — Colonelul Crosfield a vizitat România în 1924, când a fost oaspetele Uniunii Ofițerilor de Rezervă.

Noembrie a fiecărui an. În aceeași zi se vând prelutindeni în insulele britanice flori de mac, compuse din verdeață și mătase de către invalizii de războiu; produsul vânzării este întrebuințat pentru scopurile de binefacere

ale Legiunei. — În anul de pe urmă, într'o singură zi, Legiunea a strâns 435 000 lire sterline, și în anul curent sperăm să atingem o jumătate de milion de punzi (adică cca 50.000 000 lei N. R).

Cu banii astfel obținuți an de an, Legiunea este în stare să vină în ajutorul a sute de mii de foști luptători, rămași fără lucru în urma crizei economice.

Legiunea a mai avut o operă frumoasă de îndeplinit, ajutând pe invalizii de războiu ca să-și primească pensia la care aveau dreptul.

Sute mii de cazuri de pensie au fost asistate și susținute pretutindeni prin legiune; peste 50.000 de apelanți au fost reprezentați de Legiune înaintea diverselor tribunale de apel pentru pensii, și din aceste apeluri peste 30.000 au fost admise.

Pentru foștii luptători tuberculoși, Legiunea are propriul său stabiliment la Preston Hall. Aici sunt combinate sanatoriul, colonia de reeducație și stabilimentul propriu zis. Bolnavul intră în sanatoriu și îndată ce este în stare să lucreze o oră sau două pe zi, el intră în atelier și este învățat o meserie. Dacă eventual se întârește suficient pentru ca să lucreze 7 ore pe zi, atunci dacă este căsătorit i se dă o locuință (collage) și dacă este singur este găzduit într'un otel. Astfel el primește necesarul pentru a se putea susține economiceste prin el însuși. — Sunt actualminte 90 de coloniști căsătoriți în toate stabilimentele Legiunei.

O mare operă de ajutorare s'a mai creat cu scopul de a permite în mod individual fostului luptător să se susție în afacerile sale prin acordarea de împrumuturi *fără dobândă*. În ultimul an s'au acordat 808 de astfel de împrumuturi și totalul sumei avansate se ridică la 13,648 de livre sterline (cca 1.364.800 lei). Sunt cazuri tipice; iată următoarele: Un fost luptător cere un împrumut, care să-i permită să deschidă un biou de tabac Informațiile arătând că localitatea aleasă este bună pentru scopul urmărit, i s'a acordat împrumutul cerut. Astăzi acest fost luptător este în stare să-și întreție femeia și cei trei copii.

a acestei lucrări iar a o rezuma ar însemna a o denatura și mă mulțumesc numai a o cita, pentru cel cari vor să se intereseze de aceasta importanță problemă.

Statutele cooperativei de construcții au fost modificate în adunarea generală dela 6 Noembrie a. c. și aprobată de Direcția Generală a cooperației prevăzându-se: 1. Că societatea de construcții are la bază și legea de construcții din 3 Mai 1927; 2. solidaritatea membrilor asupra sumei împrumut te, dând garanții, ipoteca asupra terenului și clădirii. Fiecare membru din societate, putându-se libera de solidaritate în momentul achitării sumei cu care este împrumutat.

3. S'a mai prevăzut dreptul cooperativei de a se federaliza cu altele de acelaș gen și 4. dreptul de a emite obligațiuni în comptul împrumutului.

Nu pot încheia acest articol fără a remarca deosebita muncă depusă de D-l C Turceanu avocat din Craiova, care a aprofundat chestiunea a înbrățișat-o cu etuziasm, căutând a se pune în legătură cu diverse consorții streine pentru finanțarea societăților. Cooperative și adresându-se și societății noastre a participa la aceste tratative inițiate de D-sa și am satisfacția că membrii societății noastre înțelegând pe acest vizionar a primit cu etuziasm propunerea și făcând apel la oamenii capabili și de inițiativă, consiliul de administrație al societății noastre are în sânul sau persoane ilustre între cari voi cita pe D-l Dr Victor Cadere profesor universitar delegatul cooperației în federală, pe D-l Profesor Bogdan Ionescu decanul Facultății de drept din Oradea, președintele consiliului de administrație, cum și pe inimosul luptător D-l Anastase Mavrodin profesor secundar și vice-președinte al consiliului.

În actuala formație consiliul dă toate garanțiile și toată speranța în realizarea scopului propus de a se putea vedea fiecare cu căminul său.

În prezent societatea este în tratative de finanțare cu un consorțiu Franco-American, cu sediul în Paris și care ne-a făcut oferta reală de a construi case după planurile model ce ni se vor prezenta, s'au planurile ce se vor face la fața locului de către arhitecții desemnați de consorțiu iar plata anuităților se va face în termen de 25 ani cu un procent de 5% asupra sumei împrumutate. Totodată societatea se obligă a asigura pe împrumutat asupra vieții, astfel ca în caz de moarte imobilul să română moștenitorilor fără altă plată, cum și să asigure imobilul contra incendiului, plătindu-se pentru aceasta încă 3%.

Se cere împrumutaților ca sa aibă terenul liber de orice sarcină și să depună un prim capital de 20, 30% din suma cu care se împrumută.

Un gest îmbucurător este faptul că, guvernul a înscris în budget o sumă de 100.000.000 lei pentru construirea locuințelor micilor funcționari.

De mersul tratativelor și rezultatul obținut relativ la construirea celor interesați să pot adresa la casierul și contabilul Băncii „Țării Românești” din Oradea s'au la Directorul și secretarul societății, și pot depune la zisa bancă treptat sumele pentru constituirea capitalului, asupra cărora dela depunere curg procentele.

Oradea.

Victor N. Stănescu.

Directorul cooperativei de Construcții.

Istoricul Regimentului 5 Roșiori „Impăratul Nicolae II-lea“

Urmărind pe toate căile realizarea scopurilor Uniunii ofițerilor de rezervă, între cari este și aceșu, de a întreține cât mai viu și prietenești legături cu camarazii noștri activi, ne facem o plăcere deosebită de a publica astăzi istoricul Regimentului 5 de Roșiori „Impăratul Nicolae al II-lea“ — dorind astfel a onora și a perpetua amintirea eroilor și a faptelor vitejești a acestui regiment de elită, care prin disciplinu și finuta sa în toate ocaziile continuă tradiția frumoasă a cavaleriei române.

Prin l. D. No. 1524 din anul 1895 ia ființă Regimentul 5 Roșiori, transformat din Regimentul 9 Călărași, cu reședința la Craiova.

Cu un an mai târziu, Regimentul își schimbă garzioana în Botoșani apoi la București, Turnu Severin și Tecuci.

În anul 1907 regimentul ia parte la potolirea răscoalelor țăranilor din Oltenia.

Campania din Bulgaria

În seara de 24 Iunie 1913, declarându-se mobilizarea contra Bulgariei, regimentul își părăsește garnizoana Tecuci îmbarcându-se pentru Dobrogea.

La 28 Iunie 1913 regimentul trece Dunărea în Bulgaria, iar la 15 Octombrie același an — după încheerea păcii victorioase dela București prin care România, prin strălucitele fapte de arme săvârșite de armata română — își reanexează cadrilaterul, regimentul ia garnizoană definitivă în Bazargic.

Primirea Țarului Rusiei Nicolae al II-lea

La 1 Iunie 1914 regimentul sub comanda Colonelului Herăscu Teodor este însărcinat a primi la Constanța pe Impăratul Rusiei Nicolae II-lea cu ocazia vizite ce o făcea Regelui Carol I.

Regimentul distingându-se, M. S. Regele Carol drept răsplată — dă Impăratului Nicolae II comanda de onoare a regimentului 5 roșiori, desemnând totodată ca patron al regimentului ziua de 6 Decembrie (Sf. Nicolae). Țarul acceptă, dând numele și cifra sa Regimentului, al cărui proprietar fusese numit.

La înapoierea dela Constanța la Bazargic, regimentul execută marșul pe jos în 24 ore, distanța fiind de circa 100 Klm.

ajungand cu oamenii și caii în bune condițiuni, ceiace dovedea buna pregătire a regimentului.

Regimentul rămâne în Bazargic până la 31 Iulie 1916, când este imbarcat și dus în regiunea Alexandria, în care se concentra Divizia I-a Cavalerie, cantonând în satul Smărdioasa.

Campania 1916 (Partea I-a)

În noaptea de 14—15 August decretându-se mobilizarea întregei armate române, regimentul sub comanda Colonelului Lupașcu

Anton se dislocă la Roșiorii de Vede, de unde a doua zi este adus înapoi cu întreaga divizie în regiunea Alexandria, începând a executa serviciul de acoperire pe Dunăre în sectorul afectat.

În intervalul de timp dela 15 August, — 9 Noembrie, când Germanii trec Dunărea la Zimnicea, regimentul execută acest serviciu de acoperire, în unire cu celelalte corpuri ale diviziei.

La 12 Noembrie regimentul se formează într'un detașament mixt compus din 3 escadroane (1, 3, 4) și 2 secții mitraliere, (a R. 5 R. și R. 3 Călărași) sub comanda Colonelului Străinescu Traian și Lupașcu cu misiunea de a recuceri orașul Roșiorii de Vede, care fusese ocupat în ajun de cavaleria germană ce trecuse Oltul pela Stoenеști.

În lupta ce a avut loc pentru recucerirea acestui oraș, escadronul III sub comanda Capitanului Corlătescu Constantin, atacă călare 2 escadroane de ulani cu mult succes, însă succesul ce trebuia să încoroneze sarja dată de escadronul 3 s'a transformat în ultimul moment în dezastru, din cauza unor obstacole neprevăzute și în fruntea escadronului său își găsește moartea de erou Căpitanul Corlătescu. Trupă 48 de morți și numeroși răniți.

Tot în această luptă își găsește moartea eroică Plotonierul Major Sămulescu Nicolae, care deși aparținea altui escadron s'a atașat de bună voie la escadronul ce pleca la atac.

Între 16—18 Noembrie regimentul plus o baterie călărească primește ordinul de a ocupa satul Purani ce era ocupat de forțe inamice superioare; neputându-l ocupa decât a 2 zi, regimentul se îndreaptă spre Videle cu misiunea de a proteja scurgerea diviziei 2-a cavalerie ce se găsea în marș spre Flămânda.

În aceste lupte cade prizonier Locotenentul Moisescu N. la Bulgari și Chiriacescu Paul la Germani, mai mulți răniți și morți au însemnat cu sângele lor aceste lupte.

În ziua de 20 Noembrie divizionul II (Esc. 3 și 4) sub comanda Maiorului de rezervă Ciocazan C. primește însărcinarea de a face legătura și siguranța diviziei pe malul drept al Argeșului, trec Argeșul prin vad și se îndreaptă spre Domnești.

A doua zi regimentul primește ordinul a rezista în satul Flămânda cu restul de 2 escadroane, plus mitralierele R. 8 R. cu scopul de a împiedica înaintarea inamicului dela Gulia la Buftea; dar neputând rezista din cauza violențelor atacuri ale infanteriei și artileriei inamice, este nevoit a se retrage la Orăscu.

La 23 Noembrie regimentul se retrage dela Orăscu la Bălățești lăsând pe Sublt. Ilescu cu un pluton la Săflicca ca post de corespondență iar escadronul I cu o secție mitraliere rămână, la Orăscu ca să reziste pe poziție.

La 24 Noembrie restul regimentului se pune în marș spre Căciulași unde sosește și escadronul I. Aci se ia hotărârea de a se opune rezistență inamicului pe linia Căciulași-pădurea Tiganca Mare. În acest scop Colonelul Lupașcu este numit comandant de detașament cu următoarele forțe: Esc. I R. 5 R, și secția mitral. plus fracțiuni din R. 4 R, 7 și 9 Roșiori efectiv: 3 plotoane o secție mitraliere și 6 ofițeri.

Escadronul I și secția de mitr. a R. 5. R. ocupă liziera Vest a satului Căciulași, restul trupei în rezervă în partea est a satului. Batalionul care ocupa liziera satului, la primele focuri ale artileriei inamice, se retrage; escadronul I R. 5 R. este trimis a ocupa poziția, dar focurile artileriei inamice fiind extrem de violente se retrage intrând în cantonament la Grădiște.

La 25 Noembrie regimentul primește ordinul a se pune la dispoziția grupului General Iancovescu la Siliște, dându-i-se cantonament satul Manasia unde fericiți, au reîntâlnit esc. II ce se credea nimicit complet în luptele dela Sud de București,

Acest escadron (II) sub comanda Căpitanului Butunoiu fusese pus la dispoziția Div. 18-a și în luptele ce a purtat, a cazut ca un brav Locot. Serbănescu Virgil.

La Manasia regimentul face paza aripei stângi a armatei pe malul stâng al Ialomiței.

În ziua de 26—28 Noembrie sosind trupele rusești care iau în primire sectorul regimentului, se primește ordinul ca regimentul să se pună în marș spre Urziceni, dându-se misiunea de a proteja retragerea coloanelor ce fac parte din grupul de ariergardă General Rovinaru.

La Pogoanele regimentul asigură aripa dreaptă a comandamentului rus 119.

În ziua de 2. XII. 1916 regimentul formează ultimul element de ariergardă al grupului general Rovinaru punându-se în marș spre Caragiale—Galbeni—Spătaci, iar la 7. XII. 1916 regimentul se îndreaptă spre cantonamentul de refacere Tecuci.

Partea II-a a campaniei

Regimentul dela data de 25 Decembrie 1916 până la 12 Maiu 1917 intră în refacere în satul Siminicea Jud. Botoșani, iar mai apoi la Săveni unde rămâne câțva timp și de unde apoi este deplasat prin marșuri pe jos în regiunea Căbești.

De aci, în urma ordinului M. C. Gr. regimentul se deplasează la Pd. Dorasca Jud. Tecuci împreună cu celelalte corpuri ale diviziei, în vederea urmării ce trebuia să se facă de cavalerie după ofensiva executată la Mărăști, și aceia proiectată la Mărășești. Intervenind defecțiunea rusă și contramandându-se această ofensivă, trupele sunt trase înapoi, R. 5 R. mergând la Cârja pe Prut. Aceasta a produs cea mai mare întristare oamenilor, cari majoritatea din teritoriul ocupat, nu avea altă dorință decât a se repezi asupra dușmanului stăpânitor al locurilor lor. Aliatul rus pentru a 2-a oară în istoria neamului ne face dovada celei mai mari trădări și dovedește pe deplin neîncrederea ce noi aveam în el.

Dela Căbești regimentul este dus de ocupă descălicat pentru scurt timp tranșeele pe Siret, iar apoi, readus la caii la mână reîncalică și conform ordinelor superioare începe a executa marșuri de noaptea cu întreaga divizie spre nord, spre a intra în componerea unui corp de cavalerie rus, singura armă din fosta armată rusă care și-a făcut datoria până ce nu a mai avut puțința.

În dimineața zilei de 23 Iulie, regimentul ajunge și se oprește în satul ordonat, iar în după amiaza acelei zile se primește ordinul Diviziei I-a Cavalerie ca a 2-a zi dimineața la ora 7 să se afle la Onești. distanță de peste 40 Km. de satul unde se afla.

Regimentul pornește imediat în marș, execută marș pe tot timpul nopții și sosește la ora ordonată la Onești.

Aci Colonelul Olteanu Marcel Comand. Brigăzi 3-a Roșiori și Colonel Lupașcu Anton comand. Regimentului merg la comanda-

mentul C. IV. Armată și primesc ordin de a contraataca poziția la cota 789, Poiana lui Boboc, unde inamicul reușise a respinge trupele noastre de infanterie.

Oamenii își iau rămas bun dela caii lor, de cari îi legau atâtea grele și frumoase amintiri; caii sunt duși la mână 20 Km. înapoi la Gioseni, iar din R. 5 R. se formează 2 companii pe jos una comandată de Capitanul Vulturescu Nicolae și una de Capitanul Râmniceanu; mitralierele deasemenea sub comanda Căpitanului Vulturescu.

La ora 2 p. m. regimentul descălicat începe marșul de apropiere și se face recunoașterea dându-se direcțiile de atac.

Contraatacul începuse la ora 7 seara cu un elan de neînchipuit, reușind a restabili situația atât de critică pentru întreg frontul.

În ziua de 31 Iulie, regimentul împreună cu trupe de grăniceri pornesc din nou la atac, reușind a mai respinge inamicul, îndreptându-se frontul cum fusese la început.

Modul cum oameni au mers la atac va rămâne cea mai glorioasă faptă de arme scrisă de cavalerie, iar pentru a se dovedi importanța momentului e de ajuns a repeta vorbele unui General Comandant în acel sector „de cavalerie depinde salvarea situației“ și cavaleria a salvat-o.

Regimentul rămâne în zilele următoare pe poziție, având loc mici hărțueli, până în ziua de 6 August când germanii atacă viguros pe tot frontul român.

Regimentul rezistă cu toată îndârjirea, oprind elanul inamicului și făcându-i încercarea de prisos și producându-i mari pierderi.

În acest timp s'a distins Caporalul Drideanu Aurică, care fiind telefonist la Postul de comandă a plecat să lupte cu camarazii din linia I-a, murind moarte de erou.

Tot în această zi își găsește aceeași moarte Locot. Iliescu N. și Sublt. Flor Dan Petre, răniți Sublt. Nicolescu N. și Sublt. Aslan iar din oamenii de trupă cad 28 morți, și 33 răniți. Ceva mai târziu în ziua de 13 August moare Căpitanul Vulturescu N. ucis la Marginea de o schije de obuz.

Regimentul rămâne pe poziție până la 25 August când este înlocuit și se duce la Cârja pe Prui unde se reface.

Pentru a se arăta elanul cu care au luptat în aceste zile glorioase roșiorii Diviziei I-a Cavalerie, trebuie a se ști că din cei 73 ofițeri și 3500 călăreți descălicați în ziua de 29 Iulie, se pierd 54 ofițeri și 1700 oameni.

După câțva timp de refacere la Cârja, în urma ordinelor superioare primite, regimentul se formează din nou pe 2 companii descălicate, execută marș pe jos 2 zile până la Ghidigeni, unde se îmbarcă și este dus de ocupă tranșeele la Siret, unde rămâne până după încheierea armistițiului cu inamicul, după care este din nou adus la caii la mână la Cârja.

Campania din Basarabia

La 20 Decembrie 1918 conform ordinului M. C. G. No. 1765 divizia I-a cavalerie urmează a intra în Basarabia pentru a feri populația românească de nelegiuirile trupelor bolșevice, ce erau în retragere. A doua zi regimentul trece Prutul și cantonează în Teodorești, La 23 Ianuarie escadronul III ocupă orașul Bălți.

La 17 Ianuarie regimentul format dintr'un batalion pe jos sub comanda Maiorului Butunoiu atacă trupele bolșevice la Regina asvârlindu-i peste Nistru. Primind ajutoare de peste Nistru trupele bolșevice atacă satul Arionești ocupat de regiment și reușesc a respinge detașamentul Maior Vernescu care e silit a se retrage spre Briceni. Aci Maiorul Vernescu cu esc. Maiorului Butunoiu și cu 2 plotoane de infanterie resping din nou pe bolșevici peste Nistru.

Campania din Ungaria 1919

La 23 Marție 1919 regimentul se dislocă din Basarabia imbar cându-se în gara Filionești (Soroca) cu destinația Dej unde debarcă în ziua de 3 Aprilie având misiunea de a ocupa un sector pe linia de demarcație între Edeszada și Ilesfalva făcând paza prin patrule.

Căpitanul Slăvescu execută o recunoaștere ofensivă spre Valaszut cu scopul de a ocupa punctele depe axul de mișcare al inamicului, a-l surprinde și a-l pune în debandadă.

Inamicul e respins și pus în debandadă. În aceste lupte mor: Serg. Untaru Marin, Caporal David Const. sold. Ilie Călin, Maței Dumitru și Drăgoi Ștefan.

La 25 Aprilie regimentul cantonează la Nyiregyháza trimițând escadronul Căpitan Popescu în urmărirea inamicului spre Tisa.

La Racomanzi este surprins de focuri, au loc câteva încăerări cu patrulele inamice în care Căpitanul Popescu este rănit.

În ziua de 31 Iulie trece Tisa pela punctul Kiskon între divizia 7-a și grupul de divizii (1 și 6 inf. 2 vânători și 18 infanterie) care ocupaseră Szolnokul. După trecerea Tisei, divizia 2-a Cavalerie din care făcea parte și R. 5 R. începe urmărirea vijelioasă către Budapesta pentru exploatarea succesului.

Brigada 3-a Roșiori (R. 10. R. și 5. R.) urmărește în direcția Kiskáta—Nagykáta—Monor—Sud Budapesta.

Marșul executat de Brigadă a fost fulgerător. În 2 zile întreaga armată bolșevică a fost încercuită, liniile de comunicație cu Budapesta tăiate, toate depozitele capturate etc.

Inamicul văzându-se împresurat de toate părțile depune armele. În seara zilei de 3 August 1919 detașamentele de descoperire ale diviziei ajunseseră în capitala Ungariei Budapesta, iar în ziua de 4 August divizia defilează pe Andrásy-utca.

Oradea, 1927.

Locotenent DUMITRESCU N. NICOLAE.

**TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA
ROMÂNEASCĂ S. A.
ORADEA, ALEEA ROMEI 2.**

TELEFON 87.

TIPOGRAFIA

ALEEA ROMEI No. 2.

Execută prompt și cu pre-
jurile cele mai moderate
precum: ziare, broșuri,
reviste, invifări, bilanțuri,
afișe, registre, cărți de
vizite și totfelul de lucrări
din această branșă.

TELEFON 87.

LIBRĂRIA

BUL. REG. FERDINAND 11.

Asortată cu tot felul de
cărți didactice și rechizite
școlare; reviste și cărți
literare, furnizează hârtie,
creioane, locuri, penițe
și materiale pentru bănci
și birouri

TELEFON 105.

COMPACTORIA

face orice lucruri ireprosabile în
această branșă adresați-vă
cu toată încrederea
pentru con-
vingere.

INFORMAȚIUNI

— **Proces-Verbal.** Dresat în ședința VI-a extraordinară a comitetului Secției Bihor, la 14 Noiembrie 1927, în localul cercului Militaro-Civil din Oradea.

Sunt prezenți D-nii: Dr. Victor Cădere președinte, Iosif Stoianovici vice-președinte, Căp. Vasile Simon, Ștefan Pop, Nicolae Ionescu, Victor Stănescu, Mașin Chioveanu, membrii în comitetul de conducere, și Gheorghe Căpitan secretar. Asistă și D-l Ion Barnaș, membru în U. O. R.

D-l Președinte deschide ședința salutând pe cei prezenți. Se trece la ordinea de zi.

Primul punct este demisia D-lui Romulus Roman din funcțiunea de casier al secției. D-l președinte face cunoscut comitetului transferarea D-lui R. Roman din localitate și demisia sa. Dumnealui îi aduce mulțumiri călduroase casierului demisionat, care a lucrat efectiv la aceasta secție dându-ne un ajutor însemnat prin legăturile ce le avea în localitate. Domnia sa dimpreună cu comitetul propune trimiterea unei adrese de mulțumire D-lui R. Roman, care se află la Sighet.

Se trece la alegerea de casier. D-l Ioan Barnaș procurist de bancă, este propus din partea d-lui președinte de a ocupa funcțiunea de casier a secției. Comitetul hotărăște în unanimitate alegerea D-lui Ioan Barnaș în calitate de casier al U. O. R. secția Bihor. D-l președinte făcându-i cunoscut noului casier că face parte din comitet, Dumnealui ia parte activă la această ședință.

Secretarul este invitat din partea comitetului de-a preda casieria Secției, care a preluat-o dela D-l R. Roman fost casier.

Se citește demisia lui Gheorghe Căpitan secretarul Secției pe motivul că este supra încărcat cu lucrările sale particulare. Comitetul roagă pe D-l secretar a rămâne pe mai departe la post, și-ii respinge deocamdată demisia.

Se ia în discuție aranjarea unui bal dat de secția noastră. D-l Președinte face propunere ca în comitetul de aranjarea balului să între și doamne din societatea orădană. Să fixeze ziua de 21 Ianuarie 1928, în care zi va avea loc balul. Comitetul hotărăște ca membrii secției Bihor, să facă cât mai mare propagandă pentruca balul să reușească.

Pentru afișele cari vor anunța balul secției, D-l Barnaș, dimpreună cu D-l Chioveanu se vor îngriji ca să le tipărească; celelalte măsuri pentru aranjarea balului se vor lua în ședința viitoare.

Ultimul punct din ordinea de zi este editarea buletinului No. 4. Partea întâi a buletinului va cuprinde omagiarea Marelui Rege Ferdinand I.,

iar a doua parte va cuprinde, printre alte articole, colaborare D-lui Colonel Crosfield dela Britsh Legion, a D-lui Sansaneli preşedintele F. I. A. C. etc.

Înstrăşit D-l preşedinte face un mic raport asupra congresului la Londra, unde a reprezentat U. O. R. şi care raport va fi tipărit în buletinul No. 4.

Cogresul FIDAC, care era fixat la Bucureşti, nu s'a putut ţine, în urma morţii regelui şi a congresului preseii latine. Congresul viitor al F. I. D. A. C.-ului care va avea loc în cursul anului 1928, s'a fixat definitiv pentru a se ţine la Bucureşti. La congresul dela Londra a mai participat asociaţiile următoarele: C. V. R. S. (Casa Voluntarilor Români din Siberia), U. N. A. L. (Uniunea Naţională a foştilor luptători).³

Secretarul prezintă cererea de înscriere în U. O. R. Secţia Bihor a D-lui Valeriu Holban, sublocotenent în rezervă. Comitetul primeşte înscrierea. Ne mai fiind altceva la ordinea zilei, şedinţa se ridică.

Oradea, la 14 Novembrie 1927.

(ss) V. Cadere, preşedinte.

(ss) Gheorghe Căpitan, secretar.

— **Declaraţiune** — prin care ofiţerii pensionari din Oradea aderează la memoriul ofiţerilor pensionari. — Subsemanţii ofiţeri la pensie şi de rezervă cu domiciliul în Oradea, declarăm că aderăm la mişcarea pe care o va întreprinde Comisiunea specială de ofiţeri pensionari cu scopul de a obţine sporirea şi normalizarea pensiunilor militare actuale.

Propuneri: Propunem ca cele trei Asociaţii militare să fie contopite într'una singură sub denumirea „Asociaţia ofiţerilor: Virtutea Militară, Rezervă şi Retragere“.

Avantajele acestei contopiri este de prisos ale mai enumera şi comenta, căci cu toţii ştim: Unirea este Forţa!

Oradea, la 5 Novembrie 1927.

Colonel: D. Dimitriu, Colonel M. Mihăiescu, Căpitan Şt. Crişan, Adm. Căpitan Şimon Vasile.

— **Aducem** şi pe această cale viile noastre mulţumiri următoarelor autorităţi sau persoane, cari ne-au ajutat cu obolul lor la editarea buletinului.

Primăriei Municipiului Oradea	şi D-lui Dr. Gelu	
Egri primar	— — — — —	3000 Lei
Inginer Iosef Stoianovici	— — — — —	500 „
Prof. Victor Cadere	— — — — —	200 „
Dr. Silaghy	— — — — —	500 „
Dr. Ionescu	— — — — —	100 „
Victor Stănescu	— — — — —	500 „
Căpitan V. Şimon	— — — — —	100 „
Căpitan Gheorghe	— — — — —	100 „
Paximade Director de bancă	— — — — —	500 „
Marin Chioveanu	— — — — —	100 „
Ştefan Pop	— — — — —	100 „

— **Fédération Interalliée des Anciens Combattants (F. I. D. A. C.)** Ședința extraordinară a consiliului de direcție din 12 Decembrie 1927. Preșidează D-l N. Sansanelli, fiind prezenți: Ker-koffs (Belgia); Marcel Héraud, Jean Desbons, Jean Goy, G. Delahaye (Franța); Colonel Abbott (Anglia); Mario Dessaulles (Italia); M. Barreto (Portugalia); Radosavilevici, Stefanovici, Agatonovici, Mircovici, Yovanovici (Serbo-Croato-Slovenia); P. Ciolan, A. Ianculescu (România); Gindra (Cehoslovacia) s'au scuzat Baily din Statele-Unite etc.

Se aduce la cunoștință lucrările secției feminine a FIDAC-ului care și-a ales președinte pe anul 1927/928 pe Doamna Marcel Héraud, căreia i-s'au adresat felicitări.

Delegația jugoslavă face un expozeu documentat asupra activității foștilor combatanți în regatul Serbo-Croato-Sloven, unde sunt grupați 18.000 ofițeri de rezervă și peste 35.000 membri foști luptători, la cari se adaugă peste 45.000 femei de ale demobilizaților, grupate în 25 de societăți, cu un fond de cca 7 milioane dinari.

Despre activitatea mai pe larg a acestei asociații ne vom ocupa într'un număr viitor al buletinului nostru.

Delegația jugoslavă se plânge că toate eforturile de a munci pentru pace și bunele relații între vecinii actuali ai regatului Serbo-Croato-Sloven constată o creștere a sentimentelor de revanșă în Ungaria și Bulgaria unde bande organizate se dedau la turburări permanente pe frontiere.

Delegația jugoslavă cere ca FIDAC-ul să-și însușiască desideratele prezentate și să caute ca să realizeze admiterea FIDAC-ului la Societatea Națiunilor, sau cel puțin să aibă un birou permanent de legătură cu Geneva, și apoi să se întocmească un memorandum pentru ca să se combată prin orice mijloace orice acțiune — ca aceea a Lordului Rothermere — cari ar duce la revizuirea tratatelor de pace existente.

Consiliul FIDAC-ului aprobă aceste desiderate și D-l președinte Sansanelli se va duce la Geneva în luna Ianuarie pentru ca să realizeze o cât mai întinsă legătură între S. N. și F. I. D. A. C.

Delegația română aderă la propunerile delegației jugoslave și arată — în legătură cu ultimele evenimente din Ardeal — pericolul mare al propagandei lipsită de scrupule ce se face în streinățate în contra țărilor vecine Ungariei după care, consiliul de direcție al FIDAC-ului hotărăște următoarele:

„FIDAC-ul îngrijorat de campania de presă deslănțuită de unele jurnale, campanie care crează risicul unor incidente grave între Ungaria și statele limitrofe,

„*protestează* contra acestei atitudini,

„*declară* că pacea nu poate fi obținută decât prin respectul integral al tratatelor de pace, puse sub ocrotirea Societății Națiunilor,

„*decide* să facă cunoscut (să impue) acest punct de vedere al foștilor combatanți, pentru a aduce toată liniștea necesară țărilor, cari sunt neliniștite de această propagandă periculoasă“.

— **Cășterul U. O. R. Bihor** roagă pe toți camarazii cari n'au achitat cotizația pe anul 1927 să binevoiască a se pune la curent cu plata, căci sumele datorate vor fi date în debit la bancă și urmărite, plus cheltuieli de încasare etc.

— **Balul ofițerilor de rezervă din Oradea.** În ziua de 21 Ianuarie 1928 va avea loc balul tradițional al ofițerilor de rezervă Secția Bihor. — Ca și în trecut, balul U. O. R. va fi organizat în mod foarte elegant și va fi cea mai frumoasă petrecere care va avea loc în Oradea după sărbători.

Toți camarazii din rezervă ca și acei activi sunt rugați a da de pe acuma tot concursul lor la distribuirea билетelor pentru ca tot publicul select orădan să ia parte la acest frumos bal.

— **Se aduce** la cunoștința tuturor camaraziilor din țară, cum că Secția Bihor, are de vânzare un număr restrâns de exemplare din Buletinele apărute până în prezent.

Se pot obține primele 4 numere s'au contra ramburs pentru suma de 120 Lei, sau trimițându-se suma de 100 Lei D-lui Cassier Ion Barnaș — Banca Marmorosh — cu specificarea că este pentru buletinele deja apărute.

**TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA
ROMĂNEASCĂ S. A. ORADEA**

BCU "1 Decembrie 1918" University Library Cluj